

Zeliha ARAS ALTINOK

**İPTAL KARARININ
HUKUKİ ETKİ VE
SONUÇLARI**

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	VII
KISALTMALAR CETVELİ.....	XI
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM İDARİ İŞLEMİN HUKUKİ VARLIĞININ SONA ERMESİ

I. İDARİ İŞLEM İLE SONA ERMESİ	3
1. KALDIRMA.....	4
2. GERİ ALMA.....	9
II. YARGI KARARI İLE SONA ERMESİ	15
1. İPTAL KARARININ ETKİSİ.....	15
A. İPTAL KARARININ İŞLEMİN İCRASINA ETKİSİ.....	16
B. İDARİ HAKİMİN ZAMANDA YOLCUĞU: İPTAL KARARININ MAKABLE ŞAMİL OLMASI.....	19
i. İptal Davalarında İşlem, Tesis Edildiği Tarih İtibariyle Değerlendirilir	20
a. İşlemin Uygulanmış Olması.....	23
b. İşlemin İdare Tarafından Geri Alınması veya Kaldırılması	24
c. Davacıyla İlgili Sonradan Meydana Gelen Değişikliklerin Etkisi	27

ii. İptal Kararı ile İşlemden Önceki Hukuki Durum Kendiliğinden Dirilir	28
iii. İptal Edilen İşlem Hiç Tesis Edilmemiş Sayılır	30
C. GEÇMİŞE ETKİLİ OLMA İLKESİNDE ESNEMELER.....	31
i. İdari Yargı Hakiminin İleriye Etkili İptal Kararı Vermek Suretiyle İptalin Etkisini Zaman Yönünden Hafifletmesi: Association AC! ve Societe Octapharma France Kararları	32
ii. İptal Edilen İşlemin Hiç Tesis Edilmemiş Sayılması İlkesinin İstisnaları: Fiili Memur Teorisi ve İmar Planlarının İptali	35
iii. İşlemin Tesis Edildiği Zamanki Hukuka Göre Yargılanması İlkesinin İstisnası: Anayasa Mahkemesi'nin İptal Kararları	40
iv. Mali Haklar Açısından İptalin Geçmişe Etkisinin Sınırlandırılması.....	44
D. İPTAL KARARININ OBJEKTİF ETKİSİNDEN DOĞAN SONUÇLAR	48
i. Davanın Tarafları ve Üçüncü Kişiler Bakımından	48
ii. Dava Konusu İşlemler Bakımından	54
iii. Düzenleyici İşlemlerin İptalinin Birel İşleme Etkisi Bakımından	57
a. Başvurunun İYUK md. 10 Kapsamında Kabulü	58
b. Başvurunun İYUK md.11 Kapsamında Kabulü	61
aa. Açılan Davanın Bir Tam Yargı Davası Olarak Kabulü	61
bb. Önceden Tesis Edilmiş Bir Bireysel İşlemin Varlığı	63
iv. Objektif Etkinin İstisnası: Validasyon Kanunu	65

İKİNCİ BÖLÜM
İPTAL KARARININ UYGULANMASI

I. YÜRÜTMENİN DURDURULMASI KARARININ SONUÇLARI.....	69
II. İPTAL KARARININ SONUÇLARI.....	75
III. İPTAL KARARININ YERİNE GETİRİLMESİ.....	80
1. Kendiliğinden Sonuç Doğuran İptal Kararları.....	81
2. Aynı Nitelikte Yeni Bir Karar Alınmasını Engelleyemeyen ve Tersine İşlem Yapılmasını Gerektiren İptal Kararları	86
IV. YERİNE GETİRİLMESİ İMKANSIZ OLAN İPTAL KARARLARI.....	87
SONUÇ	93
KAYNAKÇA	97